

Convenant Kinderen doen mee!

Partijen,
De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer A. Aboutaleb, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'de Staatssecretaris',
Het College van burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch, handelend als bestuursorgaan van de gemeente 's-Hertogenbosch, te deze vertegenwoordigd door de heer G.J. Snijders, wethouder Ruimtelijke Ordening, Grondbeleid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, hierna te noemen: 'de gemeente 's-Hertogenbosch',

Overwegende dat:

- in Nederland 381.000 kinderen opgroeien in een gezin met een laag inkomen¹;
- een laag inkomen van de ouders kan leiden tot sociale uitsluiting van het kind;
- kinderen in arme gezinnen niet dezelfde kansen hebben als kinderen uit rijke gezinnen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1. Doelstelling

De gemeente 's-Hertogenbosch en de Staatssecretaris hebben de gezamenlijke ambitie om het aantal kinderen dat om financiële redenen niet maatschappelijk participeert, met de helft terug te brengen. Om die ambitie te realiseren maken zij een aantal afspraken.

Artikel 2. Inzet van de gemeente 's-Hertogenbosch

1. De gemeente 's-Hertogenbosch stelt alles in het werk om armoede onder gezinnen met kinderen te voorkomen dan wel te bestrijden. Teveel kinderen lopen, vaak door een combinatie van verschillende problemen, al vroeg een achterstand op. De inzet van de gemeente 's-Hertogenbosch is erop gericht te voorkomen dat deze kinderen los komen te staan van de samenleving en permanent terecht komen in een kansloze onderklasse.
2. De gemeente 's-Hertogenbosch vindt dat financiële redenen geen

belemmering voor kinderen mogen zijn om volwaardig mee te doen in de Bossche samenleving. Langs verschillende wegen wordt hierop ingezet door onder andere het bevorderen van het lidmaatschap van een sportclub of de muziekschool, het maken van uitstapjes of het bezoeken van musea. Door de inzet van verschillende instrumenten en regelingen worden drempels op dit terrein weggenomen.

Artikel 3. Inzet van de Staatssecretaris

1. De Staatssecretaris vindt dat alle kinderen dezelfde kansen en mogelijkheden moeten krijgen om hun talenten te ontwikkelen, bijvoorbeeld bij een sportvereniging of op de muziekschool. Ook kinderen in een arm gezin moeten maatschappelijk kunnen participeren.
2. Eerder zijn in het Deelakkoord participatie met de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt om armoede en schulden te bestrijden (zie bijlage). In het verlengde van deze bestuurlijke afspraken wil de Staatssecretaris de maatschappelijke participatie van kinderen in een gezin met een laag inkomen een extra impuls geven door financiële drempels voor deze kinderen te verminderen of weg te halen.
3. De Staatssecretaris heeft de ambitie om het aantal kinderen dat om financiële redenen niet participeert met de helft terug te brengen en stelt in 2008 € 40 miljoen en in 2009 € 40 miljoen extra beschikbaar aan gemeenten via de algemene uitkering van het Gemeentefonds om deze ambitie te realiseren.

Artikel 4. Nadere afspraken

1. De gemeente 's-Hertogenbosch zet zich in om het aantal kinderen in arme gezinnen dat niet maatschappelijk participeert met de helft terug te brengen. De doelgroep betreft alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar in gezinnen met een inkomen tot 120% van het sociale minimum. De afgesproken inzet van de gemeente 's-Hertogenbosch in het kader van dit convenant is een onderdeel van haar bredere armoedebeleid (bijlage 2).
2. De gemeente 's-Hertogenbosch ver-

strekt waar mogelijk voorzieningen in natura aan kinderen in arme gezinnen.

3. De gemeente 's-Hertogenbosch werkt samen met de sportverenigingen en cultuurinstellingen, scholen, centra voor jeugd en gezin opdat de activiteiten elkaar versterken en zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de lokale bestaande voorzieningen en de (vrije) keuzemogelijkheid voor kinderen zo groot mogelijk wordt gelaten. Waar voorzieningen ontbreken, spant de gemeente zich in om samen met het middenveld een passend aanbod te ontwikkelen. Hiervoor kunnen bestaande subsidieregelingen en uitkeringen vanuit sport- en cultuurbeleid worden benut.

4. De gemeente 's-Hertogenbosch streeft naar activiteiten die een duurzame impact hebben. De effecten van het beleid worden met de Staatssecretaris gezamenlijk periodiek geëvalueerd en zo nodig worden de afspraken aangepast.

Artikel 5. Meten van effecten

1. De Staatssecretaris wil inzicht in het aantal kinderen dat gebruik maakt van participatiebevorderende maatregelen op gemeentelijk niveau. Hierbij gaat het vooral om deelname aan sport en cultuur.
2. Van de gemeente 's-Hertogenbosch wordt gevraagd een beeld te geven van het aantal kinderen in arme gezinnen dat per 31 december 2007 gebruik maakt van maatregelen van de gemeente en de daarmee gemoeide financiële inzet in 2007.
3. Vervolgens maakt de gemeente 's-Hertogenbosch voor de jaren 2008, 2009 en 2010 voor 1 maart van respectievelijk 2009, 2010 en 2011 de financiële inzet en het aantal bereikte kinderen inzichtelijk, met als peildatum respectievelijk 31 december 2008, 2009 en 2010.
4. De gegevens van de gemeente 's-Hertogenbosch zullen worden afgezet tegen het aantal kinderen in arme gezinnen in de gemeente 's-Hertogenbosch zodat het effect van de extra middelen gemeten kan wor-

den. Deze gegevens (gezinnen met kinderen tot aan 120% van het sociale minimum) krijgt de gemeente aanleverd van de Staatssecretaris via het CBS

5. De gemeente 's-Hertogenbosch verschaft genoemde gegevens in lid 2 voor 1 november 2008 aan de Staatssecretaris. De gemeente 's-Hertogenbosch en de Staatssecretaris maken nadere afspraken over welke informatie de gemeente hiervoor gaat leveren. Hierbij wordt aangesloten bij de beleidsinformatie die het college van B&W zelf nodig heeft voor beleidsmonitoring en -evaluatie en verantwoording in het kader van dit convenant aan de gemeenteraad, zodat er geen sprake zal zijn van een extra administratieve belasting van de gemeente.

Artikel 6. Kennis(delen)

1. Een landelijk beeld van het aantal kinderen dat om financiële redenen niet maatschappelijk participeert, ontbreekt op dit moment. De Staatssecretaris laat daarom een landelijke nulmeting uitvoeren om te komen tot een goed beeld van het aantal kinderen dat (peildatum 31 december 2007) om financiële redenen niet participeert; deze meting zal in 2011 herhaald worden (peildatum 31 december 2010). De landelijke nulmeting zal zo veel mogelijk aansluiten bij de definities en resultaten van gemeenten.

2. De Staatssecretaris heeft behoefte aan een meer diepgaande analyse van wat sociale uitsluiting en armoede voor kinderen betekent. Samen met de Minister voor Jeugd en Gezin zal de Staatssecretaris een onderzoek laten uitvoeren naar de factoren die aan armoede en sociale uitsluiting ten grondslag liggen omdat op dit moment geen volledig en actueel beeld van de omvang en achtergronden van armoede en sociale uitsluiting bij kinderen bekend is. Hierbij is het ook van belang om de langere termijngevolgen van armoede bij kinderen onderzoeken.

3. De Staatssecretaris zal de mogelijkheden die er zijn voor gemeenten om de ambitie te realiseren verkennen en breed bekend maken onder gemeenten. In ieder geval zal de Staatssecretaris hiertoe het gesprek aangaan met (koepel)organisaties uit de sport, cultuur en onderwijssector (waaronder NOC*NSF, de

Cultuurformatie, de Kunstconnectie, de Kunstfactor, het Jeugdsportfonds en de stichting Leergeld).

Artikel 7. Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door beide partijen en vervalt per 1 januari 2011. Na 1 januari 2011 blijven de bepalingen van dit convenant van kracht voor zover dit voor de afwikkeling van het convenant noodzakelijk is.

Artikel 8. Wijziging

1. Elke partij kan de andere partijen schriftelijk verzoeken het convenant te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van beide partijen.

2. Partijen treden in overleg binnen twee weken nadat een partij de wens daartoe aan de andere partij schriftelijk heeft medegedeeld.

3. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlage aan het convenant gehecht.

Artikel 9. Openbaarheid

Binnen vier weken na ondertekening van het convenant wordt de tekst daarvan gepubliceerd in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend:

's-Hertogenbosch, 11 juni 2008.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

A. Aboutaleb.

De gemeente 's-Hertogenbosch, namens deze,

G.J. Snijders, wethouder Arbeidsmarkt en Sociale Zaken.

¹ Aantal kinderen < 15 jaar dat in 2005 in een huishouden leefde met een inkomen onder de lage inkomensgrens (SCP/CBS Armoedemonitor 2007).

Bijlage 1: Deelakkoord participatie

In het kader van het Deelakkoord participatie SZW-VNG dat onderdeel uitmaakt van het Bestuursakkoord met gemeenten zijn afspraken gemaakt om armoede en schulden te bestrijden. De afspraken houden in dat:

– Aangestuurd wordt op gerichte bijstand in natura voor gezinnen met kinderen, waarbij het beleid gericht dient te zijn op de kosten voor schoolgaande kinderen, voor zover niet voorzien in een voorliggende

voorziening (te denken valt hierbij aan computers, vervoer, sport en cultuur).

– De langdurigheidstoeslag wordt gedereguleerd. Gemeenten leggen in een verordening vast onder welke voorwaarden burgers recht op een langdurigheidstoeslag hebben.

– Gemeenten het armoedebeleid zoveel als mogelijk invullen in de vorm van materiële voorzieningen gericht op participatie.

– Het streven is niet-gebruik voor alle gemeentelijke regelingen tegen te gaan. Daarnaast wordt onderzocht hoe het niet-gebruik via bestandskoppelingen teruggebracht kan worden.

– De samenwerking tussen partners op lokaal en regionaal niveau bevordert wordt en goede praktijkvoorbeelden actief onder de gemeenten verspreid worden. Zo zal de samenwerking tussen gemeenten en lokale voedselbanken verbeterd worden met het doel bezoekers van voedselbanken gebruik te laten maken van gemeentelijke voorzieningen.

– Gemeenten grote terughoudendheid betrachten bij het verlenen van leenbijstand. Gemeenten worden hierbij gestimuleerd op inventieve wijze om te gaan met de mogelijkheid om de verplichting tot betaling van deze schuld kwijt te schelden, gekoppeld aan de inspanning van de cliënt op het terrein van re-integratie.

Bijlage 2: Armoedebeleid gemeente 's-Hertogenbosch

Het collegeprogramma 'Ruimte voor de kracht van de stad' legt prioriteit bij het aanpakken van de armoedeproblematiek. Een deel van de ambities die het college in 2006 heeft geformuleerd zijn erop gericht om het perspectief van mensen te verruimen, de participatie te bevorderen of burgers een financieel en sociaal vangnet te bieden. Een speciale werkgroep armoede heeft een goed beeld gekregen van de armoede in 's-Hertogenbosch. Veel burgers en experts hebben meegewerkt en knelpunten en mogelijke oplossingen aangedragen. Op grond van deze bevindingen heeft de werkgroep veel adviezen geformuleerd die eind 2006 door de gemeenteraad werden vastgesteld.

Een van de doelen is om het bereik van de bijzondere bijstand en schuldhulpverlening te verhogen naar respectievelijk 20% en 10% in de

periode 2007-2009. Daardoor verwachten we een vermindering van financiële problemen of schuldenlast. Naast inkomensondersteuning wordt er op verschillende beleidsterreinen (sport, cultuur, onderwijs, jeugd, gezin, welzijn etc.) op het gebied van armoede, maatschappelijke ondersteuning, en participatie verbindingen gelegd zodat deze elkaar versterken.

Een overzicht

Wij willen dat alle jongeren in de stad een zo optimaal mogelijke ontwikkeling doormaken, zowel in cognitief, sociaal, emotioneel als fysiek opzicht. Ze verlaten het onderwijs met een arbeidsmarktrelevante kwalificatie. Ze ontwikkelen zich tot actieve en zelfstandige burgers. Onze aanpak is voornamelijk gericht op preventie maar indien de ontwikkeling van jongeren gevaar loopt, bieden wij hulp. Ook staan jongeren volop in de aandacht als het gaat over onderwerpen als het overmatig nuttigen van alcohol, overgewicht, het hangen op straat en allerhande andere problemen zoals schulden. Ook probleemgezinnen staan in de belangstelling.

Samenhang in het Armoedebeleid, Maatschappelijke ondersteuning (beleidsplan Meedoen) en de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin staat voorop. We bieden inwoners een toegankelijke en op het individu afgestemde sociale kaart. De sociale kaart geeft betrouwbare informatie over sociale voorzieningen zoals mantelzorgondersteuning, inkomensondersteuning, hulp bij het huishouden en informatie over de ontwikkeling van kinderen van 0-23 jaar. Aanleiding hiervoor is dat veel burgers en instellingen 'de weg niet kunnen vinden' in 's-Hertogenbosch. De sociale kaart is een instrument om de burgers die daartoe zelf in staat zijn of met behulp van lichte ondersteuning wegwijst te maken de hulp en ondersteuning te vinden die zij nodig hebben. Instellingen kennen elkaar daardoor beter en maken meer gebruik van elkaars aanbod

We realiseren een sluitende zorgstructuur op en rond de (voor)scholen 0-23 jaar. Omdat dit de belangrijkste vindplaatsen van risicokinderen zijn is ervoor gekozen de zorg "naar de school te brengen" zodat zeer laagdrempelig het kind, en zo nodig de ouders/het gezin, geholpen worden. Hierbij is van belang een goede verbinding te maken met de signalen uit de wijk. In dit verband wordt in toenemende mate de verbinding gezocht tussen de schoolnabije zorgteams en de opvoedingsondersteuning, het kinderwerk en jongerenwerk van de Welzijnsinstelling (Divers).

Om leidsters op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven in staat te stellen risicokinderen tijdig en adequaat te signaleren wordt ingezet op het vergroten van de deskundigheid op dit terrein. We hebben een project waarbij de GGD door middel van interventies op scholen ouders kan wijzen op inkomensondersteuning bij participatieactiviteiten.

We doen meer aan preventie van schulden:

- We hebben inmiddels een open spreekuur – zonder afspraak – voor schuldhulpverlening.
- We benaderen aanvragers actiever die afzien van hun aanvraag voor schuldhulpverlening.
- We bieden meer nazorg aan na schuldhulpverleningstrajecten.
- We organiseren themaweken (geld / schulden) in samenwerking met het VMBO-onderwijs.
- We bieden mensen uit de wijken de mogelijkheid om zelf met initiatieven te komen om armoede te bestrijden.
- We trachten de doelgroep jongeren te bereiken via scholen, jongeren zelf, Youtube en Hyves en ze te waarschuwen voor schulden door middel van een videoclip. Deze is in samenwerking met een school tot stand is gekomen.
- We leren jongeren vroegtijdig omgaan met geld en benutten het onderwijs en werk/leertrajecten. Tevens organiseren we spreekuren en

voorlichtingen rondom schulden op ROC's.

We doen meer aan inkomen;

- We breiden de collectieve ziektekostenverzekering in 2008 uit.
- We kijken goed (dankzij een onderzoeksrapport van het Nibud) naar de inkomenseffecten van landelijke en lokale maatregelen op de situatie van mensen met lage inkomens in 's-Hertogenbosch. Welke burgers profiteren wel / niet van de inkomensondersteunende maatregelen.
- We hebben sinds 2007 een uitgebreide armoedecampagne om het niet gebruik tegen te gaan en vooral de doelgroep die het slechtst in beeld is toch te bereiken. Inmiddels merken we dat de campagne steeds zichtbaarder is voor burgers en organisaties die te maken hebben met de doelgroep.
- We scholen vrijwilligers van de wijkwinkels en medewerkers van de voedselbank.
- Met allochtone ouderen willen we kijken naar oplossingen voor inkomenssterugval bij allochtone ouderen met gedeeltelijke pensioenopbouw (met stedelijke vertaling).
- We vormen een loket wonen, zorg en welzijn.
- We hebben regelmatig contact met intermediairs zodat informatie kan worden uitgewisseld en men verbonden is met de belangrijkste thema's.
- We verstrekken subsidies aan die organisaties die armoede kunnen verminderen of participatie kan verhogen zoals (Stichting Leergeld, Jeugdsportfonds, Welzijnsinstellingen, Voedselbank etc.).
- We hebben verschillende inkomensondersteunende regelingen zoals de kwijtschelding, bijdrage sociale activiteiten, bijzondere bijstand, verschillende toeslagen, schuldhulpverlening, kosten kinderopvang, categorale regeling chronisch zieken, gehandicapten en vijftenzestigplussers, collectieve ziektekostenverzekering en sinds kort een regeling aanschaf computers voor kinderen die naar het voortgezet onderwijs.